

Koronavirus: vliv epidemie na smluvní závazky

Co dělat, pokud se v případě epidemie stanou Vaše povinnosti ze smluv nesplnitelné? Právo může mít řešení. Níže uvádíme několik praktických příkladů týkajících se epidemie a jejího vlivu na práva a povinnosti ze smluv.

1. Jsem dodavatel, který má na základě smluvního ujednání povinnost dodat zboží zákazníkovi. Můj vlastní dodavatel je ale v prodlení s dodávkou surovin s odkazem na logistické problémy způsobené koronavirem. V důsledku prodlení mého dodavatele nezvládám dodat zákazníkovi včas. Mám i přes výskyt epidemie povinnost plnit svoje závazky?

Výskyt epidemie může v právu představovat překážku označovanou jako „vyšší moc“. Vyšší moc jako taková nezbavuje žádnou ze stran povinnosti plnit svoje závazky, nicméně může za určitých podmínek zbavit stranu odpovědnosti za škodu způsobenou neplněním (nedodání zboží či služeb ve stanovené lhůtě) v důsledku mimořádné nepředvídatelné a nepřekonatelné překážky (vyšší moci).

2. Uzavřel jsem smlouvu, ale po výskytu epidemie se moje pozice značně zhoršila a smlouva je pro mě krajně nevýhodná, zejména protože nestíhám plnit svoje dodávky včas. Mohu s tím něco dělat a smlouvu tzv. přejmout?

Pokud by došlo v důsledku výskytu epidemie k podstatné změně okolností, který by založila hrubý nepoměr v právech a povinnostech obou smluvních stran, může se postižená strana domáhat obnovení jednání o již uzavřené smlouvě. V případě, že by se strany nedohodly na nových podmínkách, může případně smlouvu na návrh jedné ze stran zrušit soud. Bude však opět záležet na konkrétním smluvním vztahu a jeho podmínkách. V mnoha robustnějších smlouvách také bývá možnost nebezpečí podstatné změny okolností stranami smluvně vyloučena.

3. Uzavřel jsem smlouvu, ale v důsledku epidemie nemohu svůj závazek splnit úplně – např. můžu dodat pouze omezené množství zboží. Bude smlouva nadále existovat? Co když není plnění dle smlouvy nemožné ale pouze ztížené?

V případě, že po uzavření smlouvy nastane trvalá překážka, kvůli které není závazek (např. dodání zboží) možné splnit, smlouva zaniká. Nemožnost splnit závazek se však posuzuje objektivně tj. ve vztahu ke všem osobám v takovém postavení. V případě, že by se splnění závazku stalo pouze obtížnější (například dodání zboží

se zvýšenými náklady), povinnost např. dodání zboží sama o sobě nadále trvá.

Epidemie ovšem bude zpravidla znamenat pouze dočasnou překážku, po jejímž odpadnutí bude možné závazek splnit. V souvislosti s epidemií se tak zánik závazku pro nemožnost plnění bude týkat zejména časově omezených smluv, kdy je potřeba splnit závazek pouze ve stanovené době (např. v systémech just in time).

4. Uzavřel jsem smlouvu se zahraničním subjektem. Liší se pro mě nějak výše uvedené?

Za určitých okolností může být relevantní Vídeňská úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží (CISG), jejímž signatářem je vedle ČR dalších 88 států světa, včetně Číny. V případě, že se Vaše kupní smlouva řídí Vídeňskou úmluvou, tedy pokud je vaším smluvním partnerem subjekt s místem podnikání ve státě, který přistoupil k úmluvě, a aplikace úmluvy není ve smlouvě vyloučena, budou se na vaši smlouvu vztahovat speciální pravidla. Tato pravidla upravují detailněji některé aspekty, zejména dobu trvání vyšší moci, oznamovací povinnost nebo okolnosti vyšší moci na straně subdodavatele. Především pak platí pravidlo čl. 79, podle kterého smluvní strana není odpovědná za nesplnění jakékoli své povinnosti, jestliže prokáže, že toto nesplnění bylo způsobeno překážkou, která nezávisela na její vůli.

Kontakty:

Ivan Telecký
Advokát
+420 602 478 530
itelecky@deloittece.com

Petr Suchý
Advokát
+420 605 228 316
psuchy@deloittece.com

Martin Vlk
Advokát
+420 608 380 298
mvlk@deloittece.com